

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING ALS
MONUMENT, STADS- EN DORPSGEZICHT**

DE VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR,
GEZIN EN WELZIJN,

Gelet op de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten ;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, §1, I, 7°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 juni 1995 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1992 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 20 januari 1993 en van 7 oktober 1993;

Gelet op het ministerieel besluit van 16 december 1996 houdende vaststelling van de ontwerplijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 05 juni 1997,

B E S L U I T :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976:

Wegens zijn artistieke, historische en socio-culturele waarde:
- als monument:

Monument ter nagedachtenis van de oorlogsslachtoffers van Wereldoorlog I, gelegen te Leuven (Leuven), Martelarenplein ;
bekend ten kadaster:

Leuven, 1e afdeling, sectie H, perceelnummer(s) Z/NR, 36E8 (DEEL).

Wegens zijn artistieke, historische en socio-culturele waarde:
- als stadsgezicht:

Het Martelarenplein, Martelarenplein nrs. 1-15, Tiensevest nrs. 2- 22 en Diestsestraat nr. 252-254, gelegen te Leuven (Leuven), Diestsestraat ; Martelarenplein ; Tiensevest; bekend ten kadaster:

Leuven, 1e afdeling, sectie H, perceelnummer(s) Z.NR., Z/NR, 36E8 (DEEL);

Leuven, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) Z.NR., 136K4, 137A3, 137D3, 137E3, 137F3, 137Y2, 3C3, 3L3, 3M3, 3N3, 3P3, 3R3, 3S3, 3T3, 303C9, 303L9, 303T8, 303Z6, 4C2, 4D2, 4E2, 4F2, 4G2, 8P.

Art. 2.

De **artistieke** waarde van het monument wordt als volgt omschreven:

met zijn architecturale allures en uitgesproken eigentijdse vormgeving en de geslaagde integratie van het diep symbolisch geladen beeldhouwwerk vormt het "Martelarenmonument" een kwaliteitsvol oeuvre, typerend voor de periode waarin het ontstond, door zijn monumentaliteit voor het Leuvense een uniek specimen van dit soort vrijstaand beeldhouwwerk.

De **historische** waarde van het monument wordt als volgt omschreven:

opgericht in 1923-1925 uit eerbetoen aan de talrijke onschuldig gevallen burgerslachtoffers tijdens de augustusdagen 1914, is dit memoriaal, een gezamenlijk oeuvre van architect A. De Bondt en beeldhouwer M. Wolfers, onlosmakelijk verbonden met niet alleen de Leuvense maar ook de Belgische politieke geschiedenis en bezit dit gedenkteken aldus een belangrijke historische en documentaire waarde.

De **socio-culturele** waarde van het monument wordt als volgt omschreven:

als herdenkingsmonument opgetrokken ten einde de oorlogsfeiten en de oorlogsslachtoffers voor de volgende generaties te vereeuwigen bezit dit monument onmiskenbaar ook een diepe gevoels- en symboolwaarde. Door zijn specifieke inplanting en monumentaal voorkomen vormt het bovendien een markant visueel herkenningspunt in het Leuvense stadsbeeld.

De **artistieke** waarde van het stadsgezicht wordt als volgt omschreven:

door hun stilistisch nog vrij homogene opeenvolging van onderling geïndividualiseerde gevels, met al of niet kenmerkende variërende topconstructies, nadrukkelijk uitgewerkte registers of verticale geledingen, rijke geveldetaileringen en contrasterend traditiegetrouw materiaalgebruik, vormen deze gevelwanden een harmonisch architecturaal ensemble, opgevat als een pittoresk evenwel ingehouden decorum, met een bijzonder representatief karakter en van hoge esthetische en architectonische kwaliteit.

De **historische**, meer bepaald de architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde van het stadsgezicht wordt als volgt omschreven:

aangelegd en bebouwd in de jaren 1840 in functie van de inplanting "extra muros" van het eerste stationsgebouw vormt het Martelarenplein met het aansluitende Tiensevestgedeelte tot aan de Diestsestraat, een markant voorbeeld van 19de-eeuws stedenbouwkundig totaalconcept, voor Leuven bovendien getuigend voor de ingrijpende urbanisatie in het toenmalige stadsweefsel volgens het aanlegplan van stadsarchitect F. Laenen.

Met haar karakteristieke planmatige uitleg en haar concept van regelmatige volgens rechthoekig patroon opgestelde bouwblokken, aangehouden tijdens de wederopbouw na Wereldoorlog I, fungeert het Martelarenplein tot op heden als een type-voorbeeld van 19de-eeuwse neoclassicistische pleinaanleg.

Architectuurhistorisch vormen de in 1916-1925 herbouwde pleinen en straatwanden een karakteristiek en nog vrij authentiek bewaard straatbeeld in zgn. "wederopbouwstijl", gekenmerkt door een eclectische gevelarchitectuur waarbij teruggegrepen wordt naar vormvoorbeelden uit de regionale bouwtraditie, al of niet in een geïnterpreteerde vorm of met inbreng van eigentijdse elementen.

De **socio-culturele** waarde van het stadsgezicht wordt als volgt omschreven:

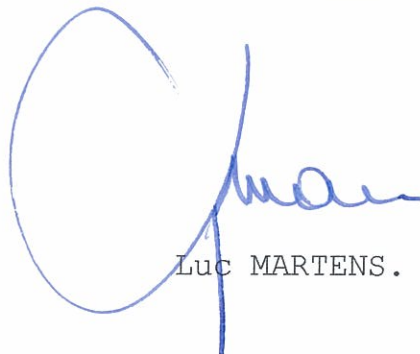
door hun specifieke inplanting en hun karakteristieke wederopbouwarchitectuur vormt de bebouwing van de pleinsite en het belendende vestgedeelte een beeldbepalende schakel in de Leuvense vestenstructuur en een prestigieuze omkadering van het stationsgebouw, door hun exclusieve horeca- en handelsfuncties hierop overigens afgestemd en visueel ondersteund door de geveldetaileringen en de benedenordonnanties.

Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, **23 OKT. 1997**

Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS.